

Financieel Jaarverslag 2020 (beknopte versie)

**Stichting Farent
's-Hertogenbosch**

INHOUDSOPGAVE

		Pagina
Paragraaf I	Bestuursverslagen	3
Paragraaf II	Bestuur	15
Paragraaf III	Jaarrekening	17
	1. Balans per 31 december 2020	18
	2. Staat van baten en lasten 2020	19
	3. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	20
	4. Toelichting op de balans, activa	27
	5. Toelichting op de balans, passiva	28

Paragraaf I

Bestuursverslagen

Verslag Raad van Toezicht

Samenstelling Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestond in 2020 uit de volgende zes leden: de dames Gera Hospers, Ellen Knippers, Annemieke van de Ven (vicevoorzitter) en de heren Marc van Opstal, Ruud Rottier en Stan Vloet (voorzitter). Zie verder hierna bij 'rooster van affreden'.

Hoofdpijnen

In 2020 kwamen in de Raad van Toezicht diverse thema's en onderwerpen aan de orde, de focus van de Raad van Toezicht was daarbij vooral gericht op:

- Het strategische beleid en waar nodig bijstellingen daarin;
- Een goede en tijdige realisatie van de dienstverlening;
- De samenwerking en de verbinding van Farent met externe belanghebbenden, waarbij samenwerkingsverbanden en -contracten extra aandacht vereisen in het kader van toezicht;
- Een gezonde, toekomstbestendige bedrijfsvoering;
- Naleving van wet- en regelgeving.

De Raad van Toezicht reflecteert op en ondersteunt de keuzes die door de Bestuurder zijn gemaakt rond bovengenoemde thema's. Daarbij is primair gekozen voor samenwerking en partnership en daarbinnen voor een proactieve, ontwikkelingsgerichte en flexibele houding.

Afstemming met de overlegorganen

De Raad van Toezicht onderhoudt regelmatig contact met de Ondernemingsraad, de Cliëntenraad, de Vrijwilligersraad én het Managementteam.

Governance

In ons reglement hebben we als Raad van Toezicht besturing nadrukkelijk opgenomen als onderwerp van toezicht. Dit om het toezichthouderschap breder te richten dan op de Bestuurder en beter te kunnen anticiperen op externe ontwikkelingen. Op deze wijze houden we toezicht op de totale organisatie. Daarbij is de visie van de Raad van Toezicht dat zij haar toezicht vooral proactief, nabij en betrokken wil invullen: wat zijn belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen en wat is daarvan de betekenis voor de koers van Farent?

Geregeld wordt nagegaan of de competenties binnen de Raad van Toezicht nog passend zijn en welke aanvullende ontwikkeling daarin eventueel gewenst is. In dat kader namen leden van de Raad van Toezicht deel aan cursussen, (regionale) bijeenkomsten en workshops van o.a. de vereniging van toezichthouders in zorg en welzijn (NVTZ), gericht op een 'update' van kennis en vaardigheden ten behoeve van het eigen functioneren en van de raad als geheel.

De Raad van Toezicht heeft het functioneren van de Bestuurder besproken. Hierbij is de inbreng van de bovengenoemde overlegorganen meegenomen om tot een goed totaalbeeld te kunnen komen.

Reguliere onderwerpen

Jaarlijks informeert de Raad van Toezicht zich over een aantal projecten van Farent, zo ook in 2020. Door de Coronabeperkingen is op andere wijze invulling gegeven aan het jaarlijkse werkbezoek. Op één locatie is in juni de Raad van Toezicht (coronaproef) door medewerkers geïnformeerd over hun werk. In diverse workshops spraken zij vol bevoegdheid over hun projecten. Daarmee hebben we ook inhoudelijk contact met de uitvoering kunnen leggen.

In aanwezigheid van de accountant heeft de Raad van Toezicht de jaarrekening 2019 vastgesteld. Andere besluiten van de Raad van Toezicht betroffen het jaarverslag 2019, de organisatieontwikkeling en de begroting 2021.

Over haar functioneren in 2019 heeft de Raad van Toezicht geen zelfevaluatie gehad. Dit omdat het toezichthouden in dit eerste jaar na de fusie voor een groot deel in het teken stond van de governance (verder) inrichten alsmede het werven, benoemen en inwerken van de bestuurder. Wel zijn in oktober in een werksessie richtinggevende afspraken gemaakt over de zelfopvatting en de werkwijze van de Raad van Toezicht.

Samenstelling Raad van Toezicht

Het rooster van aftreden van de Raad van Toezicht per 31 december 2020 is als volgt:

Naam:	Datum benoeming RvT Juvans/ Welzijn Divers:	Datum benoeming RvT Farent:	Datum herbenoeming:	Datum aftreden:
G.D. (Gera) Hospers Lid	01-07-2013	01-01-2019	01-07-2017	01-07-2021
M.L.A. (Marc) van Opstal Lid	10-06-2014	01-01-2019	10-06-2018	10-06-2022
R.W.M. (Ruud) Rottier Lid	15-04-2015	01-01-2019	15-04-2019	15-04-2023
J.M.H. (Annemieke) van de Ven Vicevoorzitter	15-04-2015	01-01-2019	15-04-2019	15-04-2023
E.W.A. (Ellen) Knippers Lid	01-10-2015	01-01-2019	01-10-2019	01-10-2023
T.L. (Stan) Vloet Voorzitter	01-01-2019	01-01-2019	01-01-2023	01-01-2027

Namens de Raad van Toezicht,

T.L. Vloet – voorzitter Raad van Toezicht

Verslag Raad van Bestuur

1. Statutaire doelstelling, missie, beleid en diensten van Stichting Farent

Statutaire doelstelling

Stichting Farent is een organisatie voor sociaal werk. Farent bevordert de sociale samenhang, de mantelzorg en het vrijwilligerswerk, de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor burgers, veiligheid en leefbaarheid in de gemeenten waar zij voorzieningen aanbiedt, alsmede het voorkomen en het bestrijden van huiselijk geweld. Farent ondersteunt de zelfredzaamheid en participatie van burgers zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving, direct of indirect, in de ruimste zin van het woord.

Missie

Farent wil dat mensen naar vermogen mee kunnen doen en goed met elkaar samenleven. Farent ondersteunt bewoners individueel en collectief om de kwaliteit van leven in de wijk, het gezin of voor het individu te verbeteren. Zodat er een vitale, leefbare en veilige samenleving ontstaat.

Een samenleving waar mensen verantwoordelijkheid nemen voor een goede leefomgeving, voor het welzijn van mede-wijkbewoners die ondersteuning nodig hebben, en een samenleving waar mensen maatschappelijk bijdragen, zichzelf kunnen redden en er ruimte is voor ontwikkeling van hun talenten. Farent heeft daarbij extra aandacht voor (de meest) kwetsbare mensen, met chronische problematiek, die minder of niet zelfredzaam zijn. De samenleving wordt immers steeds complexer en mensen vinden soms onvoldoende aansluiting, met alle negatieve gevolgen van dien.

Omvang en diensten

Met een organisatie van 260 professionals en ruim 900 vrijwilligers is Farent werkzaam voor alle inwoners van 's-Hertogenbosch en 10 gemeenten in De Meierij en Midden-Brabant. Farent biedt een breed palet aan dienstverlening, van individuele ondersteuning met diensten als maatschappelijk werk, schoolmaatschappelijk werk, jeugdpreventie werk, crisisinterventie, mantelzorgondersteuning en vrijwillige thuishulp, tot collectieve ondersteuning van buurtinitiatieven, kinder- en jongerenwerk, dagbesteding voor ouderen en thematisch groepswerk.

De dienstverlening van Farent is vrij toegankelijk en werkt zoveel mogelijk preventief. Versterken van de draagkracht van het individu, de sociale netwerken, en sociale cohesie in buurten en wijken staat voorop.

Dichtbij mensen

Farent is actief in de regio 's-Hertogenbosch, De Meierij en Midden-Brabant. Onze medewerkers zijn dagelijks in verbinding met bewoners, samenwerkingspartners en opdrachtgevers in de gemeenten Altena (Aalburg), Haaren, 's-Hertogenbosch, Heusden, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Oisterwijk, Maasdriel, Meierijstad (Schijndel), Sint-Michielsgestel en Vught. Vanuit een brede ervaring voegen we in, in stadswijken en dorpskernen. Dicht bij bewoners. Altijd in de buurt. Of het nu gaat om individuele ondersteuning of groepswerk.

2. Organisatie

Governancecode

Stichting Farent volgt de Governancecode Sociaal Werk.

Strategisch beleid

Eind 2019 werd Deel I van het Strategisch Plan 2020 – 2023 vastgesteld door de Bestuurder na goedkeuring door de Raad van Toezicht. In dit Deel I komen missie, visie, ambitie en marktstrategie van Farent aan de orde. Begin 2020 is Deel II Organisatieontwikkeling van het Strategisch Plan naar de medezeggenschapsorganen verzonden en is hierop positief advies verkregen. Waarna ook dit Deel II is vastgesteld en goedgekeurd. In dit Deel II is een vertaling gemaakt van de ambitie en marktstrategie naar de gewenste ontwikkeling van de organisatie op onderdelen als structuur, systemen, HRM-beleid, leiderschap en cultuur. Gekozen is voor een innovatieve strategie, waarbij Farent partner wil zijn van haar opdrachtgevers, en waarbij

een goede samenwerking met organisaties in welzijn, zorg, onderwijs, wonen en vrijwilligersorganisaties centraal staat. Farent wil een lerende gemeenschap zijn voor haar medewerkers en vrijwilligers met aandacht voor vakmanschap in het sociaal werk.

Uitvoering strategisch plan in coronatijd

Farent stond klaar om uitvoering te geven aan de strategische plannen, toen in maart 2020 de coronacrisis uitbrak. Er ontstond een wereldwijde pandemie van het coronavirus, waarvoor geen remedie was en waardoor veel mensen ernstig ziek werden of overleden. Inmiddels een jaar verder kijken we terug op een bewogen jaar. Een jaar waarin Farent zich met veel veerkracht, creativiteit en bevologenheid heeft aangepast op de steeds veranderende nieuwe werkelijkheid.

Ondanks dat de coronacrisis belemmeringen opwierp om het strategisch plan voluit in uitvoering te nemen, zijn er flinke stappen gemaakt in de implementatie van het plan. De aanpassingen in de organisatiestructuur zijn doorgevoerd, inclusief de personeelsbezetting. De nieuwe afdeling Innovatie Scholing Methodiekontwikkeling (ISM) bracht op interactieve wijze met in- en externe stakeholders een innovatieplan tot stand, met keuzes op welke thema's Farent de komende jaren gaat innoveren. De focus van innovatie ligt op 4 thema's: talentontwikkeling en veiligheid jeugd, armoede en schulden, langer zelfstandig thuis wonen en inclusieve samenleving.

Het kwaliteitsbeleid van Farent is gericht op het optimaal bevorderen van deskundigheid en kwaliteit van haar werknemers. Evenals voorgaande jaren is hiertoe een budget vrijgemaakt. Deze middelen zijn zowel ingezet voor individuele trajecten als collectieve scholing, al dan niet in-company. De afdeling ISM deed intern de uitvraag voor het scholingsplan 2021, dat bij start van de uitvoering meteen ook de start van de Farent Academie zal zijn. Daarmee krijgt Farent als lerende gemeenschap een impuls, waarbij professionele ontwikkeling in het vak van de sociaal werker centraal staat. Zoveel mogelijk zijn ook de vakgroepen in 2020 van start gegaan. In deze vakgroepen komen de professionals per werksoort bijeen om van elkaar te leren en hun vakkennis te verdiepen.

Het voornemen om de verantwoordelijkheden lager in de organisatie te leggen, kreeg onder meer zijn beslag door de invoering van resultaat verantwoordelijke eenheden met ingang van begrotingsjaar 2021. De MT leden krijgen budgetverantwoordelijkheid vanaf 2021, overeenkomend met de span of control van hun accounts en medewerkers.

De afdeling Bedrijfsvoering heeft in 2020 veel aandacht geschonken aan het vereenvoudigen, samenbrengen en verbeteren van werkprocessen en ICT- systemen. Dit proces is nog in volle gang.

De afdeling P&O heeft alle personeelsregelingen Farent inmiddels geharmoniseerd in samenspraak met de Ondernemingsraad. De implementatie van deze regelingen is geregeld.

3. Dienstverlening 2020

Coronamaatregelen en effecten op de dienstverlening

De coronamaatregelen van de Rijksoverheid en Veiligheidsregio Brabant-Noord schreven voor dat de dienstverlening van Farent bij voorkeur niet fysiek aan inwoners geleverd werd. Zeer snel werd in maart overgeschakeld naar digitale vormen van dienstverlening. Medewerkers werkten waar mogelijk vanuit huis. Indien echt noodzakelijk werd de dienstverlening op afspraak op kantoor of via huisbezoek uitgevoerd. Dit laatste met inachtneming van de coronavoorschriften. De kantoren werden coronaproef ingericht, beschermingsmiddelen voor medewerkers aangeschaft, en huisregels op alle locaties van Farent aangepast en gehandhaafd.

Gedurende het hele jaar heeft een crisisteam, met wisselende samenstelling vanuit het MT, gefunctioneerd om de coronamaatregelen steeds weer te vertalen naar Farent-beleid. Zeer frequente communicatie naar medewerkers over gedragsregels corona was hierbij cruciaal.

Zichtbare waarde van het sociaal werk

Farent heeft in coronatijd haar dienstverlening onverminderd voortgezet. Juist in deze bijzondere tijd is gebleken hoe belangrijk sociaal werk is wanneer de samenleving onverwacht onder druk komt te staan. Sociaal werk zorgt voor verbinding tussen inwoners en is dichtbij aanwezig met laagdrempelige ondersteuning en hulp.

Sociaal werk is een vangnet als de zelf- en samenredzaamheid van inwoners langdurig wordt aangesproken en de draagkracht in de samenleving vermindert. Een jaar coronacrisis heeft impact gehad, ook sociaal maatschappelijk. Denk aan: toename eenzaamheid, verstoorde rouwverwerking bij overlijden in coronatijd, toename depressies, onderwijsachterstanden, druk op mantelzorgers, toename financiële problemen en meer huiselijk geweld.

Dienstverlening in coronatijd, een samenvatting

In dit bestuursverslag kunnen niet alle initiatieven genoemd worden. Volstaan wordt met een korte samenvatting van de dienstverlening in coronatijd:

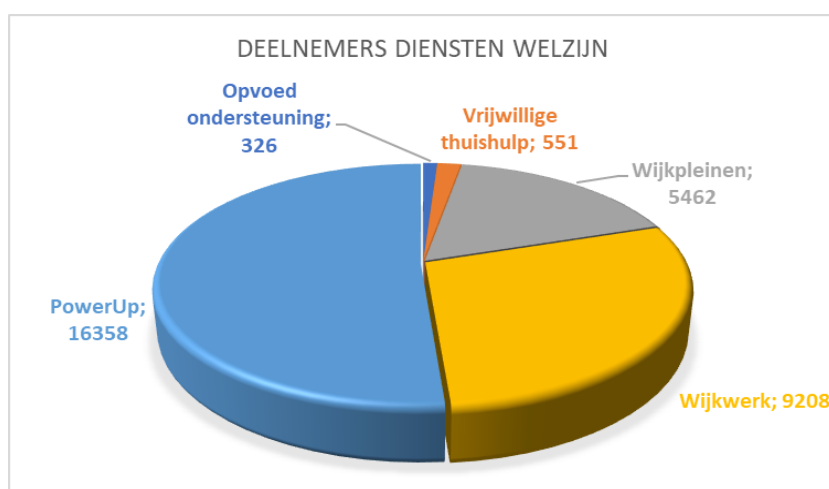
- Vrijwilligerscentrale Galant ontwikkelde voor inwoners van 's-Hertogenbosch een website met een handzaam overzicht van alle vrijwilligersinitiatieven die tijdens de 1^e coronagolf ontstonden, zodat vrijwillige ondersteuning eenvoudig vindbaar was;
- Koo beantwoordde een gestaag toenemende stroom van informatie- en adviesvragen van inwoners, en zorgde voor goede doorgeleiding van deze vragen naar het juiste loket (de vragen namen in 2020 toe van 4800 in Q1 naar 13700 in Q4);
- Het algemeen maatschappelijk werk bleef in alle gemeenten bereikbaar voor cliënten met e-hulpverlening, indien noodzakelijk werden huisbezoeken afgelegd, of werd op afspraak spreekuur gehouden;
- Het schoolmaatschappelijk werk idem dito: de medewerkers pasten hun vorm van dienstverlening steeds aan in overleg met de scholen, afhankelijk van of de scholen open of gesloten waren;
- Farent bood in de 1^e coronagolf hulpverlening aan de gezinsleden van het personeel van het Jeroen Bosch Ziekenhuis in de frontlinie; ook leverde Farent het JBZ een bedrijfsmaatschappelijk werker om personeelsleden ter zijde te staan;
- Het jongerenwerk was ambulante op straat aanwezig, onderhield intensief contacten met jongeren, zorgde voor tal van activiteiten online, in de jongerencentra, op straat of binnen het onderwijs; het jongerenwerk ondersteunde tevens bij de noodopvang in het onderwijs;
- Het stedelijk team 's-Hertogenbosch liet de dagbesteding voor kwetsbare ouderen zoveel mogelijk doorgang vinden en ontwikkelde, toen dat niet meer kon, het project Knutseltasjes. Vrijwilligers bezochten de deelnemers van de dagbesteding thuis aan de voordeur om een knutseltasje (met bv puzzelen, borduren) te overhandigen en een praatje te maken;
- Het Steunpunt Mantelzorg en de Vrijwillige Thuishulp hielpen een toenemend aantal inwoners, waaronder meer en meer ook jonge mantelzorgers;
- De Buurteams in 's-Hertogenbosch speelden een belangrijke rol in het ondersteunen van de buurtbewoners bij hun buurtinitiatieven en het laagdrempelig verlenen van individuele en collectieve steun en hulpverlening;
- Het kinderwerk bereikte in 2020 steeds meer kinderen, van 1150 kinderen in Q1 naar 1830 kinderen in Q4;
- Het Crisis Interventieteam (CIT) werkte het gehele jaar normaal 2020 door, was 24/7 bereikbaar, ging 'erop af' als dat nodig was, en gaf uitvoering aan de nieuwe taak in het kader van melden en horen in de WvGGZ;
- De partners Basisondersteuning 's-Hertogenbosch startten samen met het JBZ en Stichting Coronasupport het initiatief Corona Nazorg; een spreekuur waar Coronapatiënten na ziekenhuisopname advies en ondersteuning krijgen om te leren leven met (vaak blijvende) gevolgen van corona. Farent stationeerde 2 medewerkers bij Stichting Coronasupport.

Er waren ook activiteiten die moeilijker doorgang vonden, zoals de trainingen van het Regionaal Trainingscentrum en de diensten van de wijkpleinen, die een periode gesloten waren. Daarnaast vonden diverse open ontmoetingsactiviteiten voor bewoners en later ook voor jongeren geen doorgang.

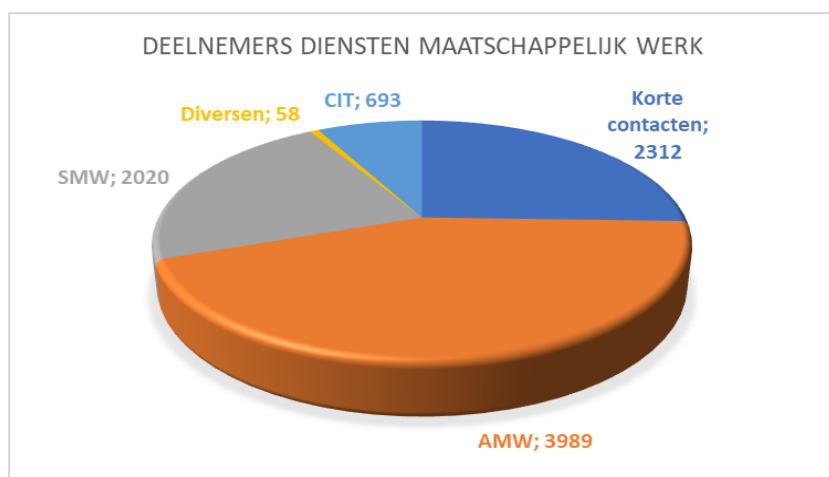
4. Jaargegevens in beeld

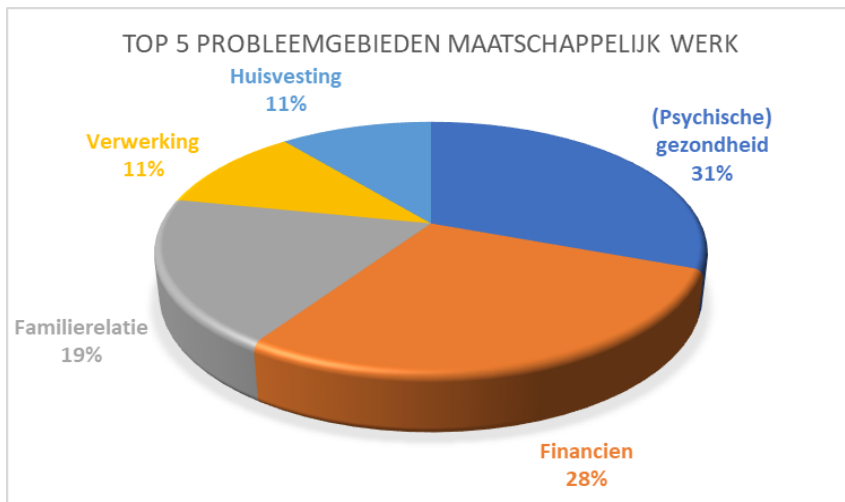
In totaal hebben de inwoners van de gemeenten waar Farent werkzaam is 41.870 keer ondersteuning vanuit Farent ontvangen.

De grootste welzijnsdiensten zijn verder uitgesplitst. Belangrijkste thema's hierbinnen zijn: mantelzorgondersteuning, financiële vraagstukken zoals administratie en belastingaangifte, aanvragen bijstand, en sociaal-emotionele ontwikkeling.

De grote toename binnen het maatschappelijk werk, komt door het aantal korte contacten (in 2019 waren dat er 1.113) en het grote bereik van het Crisis Interventie Team (CIT). De verdubbeling van korte contacten is waarschijnlijk een direct gevolg van de coronacrisis.

De belangrijkste 5 probleemgebieden bij cliënten binnen het maatschappelijk werk. De resterende problematieken zijn op het totaal kleiner dan 7 procent.

Voor meer informatie verwijzen we naar de publiekversie van het Jaarverslag Farent 2020, waarin uitgebreid wordt ingegaan op onze dienstverlening in 2020.

4. Personeel

Personeelsbestand

Per 31 december 2020 bedroeg de personeelsomvang 201,7 fte. Het betrof 254 werknemers, waarvan 191 vrouwen en 63 mannen, met een gemiddelde leeftijd van 46,7 jaar. Leeftijdsofbouw: t/m 24 jaar: 8, 25 t/m 34 jaar: 45, 35 t/m 44 jaar: 55, 45 t/m 54: 63, 55 t/m 59: 39, vanaf 60 jaar en ouder: 44 werknemers.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim over het gehele jaar 2020 is 8,17%, in de 1^e helft van 2020 was dit 9,59%. In het 4^e kwartaal van 2020 was het 6,11%. Het betrof vooral langdurig verzuim (7% over geheel 2020).

Een aanzienlijk deel is terug te voeren op langdurig ziekteverzuim wegens niet-werk gerelateerde omstandigheden. Het beleid blijft er onverminderd op gericht om het ziekteverzuim te reduceren. Hiertoe is de nauwe samenwerking met Vorstenbosch & Van Tol (Intermediairs Re-integratie & Verzuimbegeleiding) voortgezet.

Voor leidinggevenden is samen met de arbodienst in het najaar van 2020 een workshop over preventie van ziekteverzuim en begeleiding van re-integratie na verzuim gehouden.

In het Sociaal Jaarverslag Farent 2020 wordt nader ingegaan op de personele ontwikkelingen.

5. Kwaliteit

HKZ-certificering

Farent is HKZ gecertificeerd. De externe audit door Lloyd's Register heeft van 6 mei 2020 tot en met 14 mei 2020 plaatsgevonden. De externe auditor heeft de certificatie HKZ Welzijn Maatschappelijke Dienstverlening (2015) verlengd. De auditor concludeerde dat de organisatie gericht is op continu verbeteren om te kunnen voldoen aan de eisen en wensen die klanten stellen. Er zijn in deze audit geen afwijkingen van de HKZ-normen vastgesteld.

Klachtenbehandeling

De Klachtencommissie bestaat uit vier leden en een ambtelijk secretaris, die geen lid is van de commissie maar deze ondersteunt. Drie leden van de commissie horen de klager en nemen een beslissing. De commissie heeft in 2020 voorstellen gedaan tot actualisering van het klachtenreglement, die door de Bestuurder zijn overgenomen. Zo zijn verduidelijkingen aangebracht waarover kan worden geklaagd, is de zittingsduur van de leden beperkt tot twee

keer vier jaar en is de te volgen procedure verder gestroomlijnd vanaf de ontvangst van de klacht tot, als het zover komt, de beslissing door de commissie.

In 2020 heeft Farent 17 klachten ontvangen waarvan: 7 klachten in der minne zijn geschikt, 8 klagers reageerden niet meer op verzoeken tot contact en 2 klachten zijn doorgezet ter behandeling door de Klachtencommissie (waarvan een klacht zijn oorsprong had in 2019).

Van de 2 klachten die in behandeling zijn genomen door de Klachtencommissie, is 1 klacht gedeeltelijk gegrond verklaard. Deze klacht ging over 'hoe om te gaan met filmpjes en geluidsopnames'. De commissie heeft hierover aan de Bestuurder aanbevelingen en suggesties gedaan. De Bestuurder heeft deze aanbevelingen om herhaling te voorkomen opgevolgd. Hiervoor heeft de Bestuurder richtlijnen ontwikkeld, die onderdeel gaan vormen van de werkinstructie van medewerkers van Farent.

De tweede klacht is weliswaar ongegrond verklaard maar de commissie heeft in de aard daarvan aanleiding gezien toch een aanbeveling te doen. De commissie constateerde een verschil in verwachtingspatroon tussen de cliënt en de medewerkers van Farent. De commissie heeft aanbevolen een routekaart op te stellen waarin de taak van Farent, de afspraken, de doelstellingen en evaluatiemomenten zijn vermeld. Aanbevolen is deze onderdeel uit te laten maken van het intake proces. Deze aanbeveling is door de Bestuurder overgenomen.

6. Medezeggenschap

Ondernemingsraad

In 2020 vond tussen de Bestuurder Farent en de Ondernemingsraad Farent 9 keer een overlegvergadering plaats.

In 2020 zijn de volgende advies- en instemmingsaanvragen aan de OR gedaan:

- Strategisch beleidsplan 2020 -2023 Notitie II Organisatieontwikkeling;
- Verzuimprotocol;
- Beeldschermbrilregeling;
- Preventiemedewerker;
- Studiefaciliteitenregeling;
- Verlof- en werktijdenregeling;
- Reiskostenregeling;
- Gedragscode;
- Klokkeluidersregeling;
- Regeling vertrouwenspersoon;
- Veiligheidsprotocol;
- RI&E;
- Statuten Coöperatie Meierijstad.

Tevens zijn aangeboden:

- Begroting 2020;
- Jaarrekening 2019;
- Begroting 2021;
- Verslag bijeenkomsten externe stakeholders.

Daarnaast zijn diverse andere onderwerpen in de overlegvergaderingen aan de orde geweest: richtlijnen en maatregelen corona, visiedocument corona over thuiswerken en ARBO, zorgbonusregeling Corona, generatieregeling, interne communicatie, ziekteverzuim, werkdruk, personeelsplanning, interne klachtenprocedure, regels omtrent tegemoetkoming kosten woon-werkverkeer, identiteit werksoorten, stand van zaken Koo, samenwerking MEE/Farent in de buurtteams, Farent en standpunten over maatschappelijke kwesties.

Cliëntenraad

De CR is in 2020 in totaal 7 keer bij elkaar geweest voor een vergadering waarvan 3 in aanwezigheid van de Bestuurder. De meeste bijeenkomsten hebben plaatsgevonden via Teams in verband met corona. Voorafgaand aan de vergadering met Bestuurder vindt een vooroverleg plaats tussen Bestuurder, voorzitter en ambtelijk secretaris CR.

Punten van gesprek waren:

- Strategisch beleidsplan 2020 -2023 Notitie II Organisatieontwikkeling;
- Farent Veranderopgave;
- Portfolio Farent 2020-2021 en jaarplan 2020;
- Stand van zaken Farent en Corona;
- Jaarrekening 2019 Farent;
- Koo tussenrapportage + raadsinformatie;
- Sociale Wijkteam, onderzoek Movisie;
- Onderzoek Verwey Jonker;
- Samenwerking in de regiogemeenten;
- Blended werken;
- Innovatie agenda;
- Rooster van aftreden CR en werving nieuwe CR leden;
- Taakverdeling CR leden.

In verband met corona zijn dit jaar geen carrousels georganiseerd. Tijdens de carrousels verdiept de CR zich via workshops in onderdelen van het werk en de maatschappelijke omgeving waarin Farent participeert.

Vrijwilligersraad

De Vrijwilligersraad heeft 1 keer met de Bestuurder en de Raad van Toezicht overlegd. Centraal stonden de onderwerpen: vrijwilligersbeleidsplan en de gedragscode vrijwilligers.

7. Ontwikkelingen in de opdrachtverlening

Opdrachtportefeuille bij gemeenten

De bedrijfsopbrengsten in de jaarrekening laten bij subsidie van gemeenten een meeropbrengst zien. Dit is te verklaren door diverse projectsubsidies die additioneel op de basisopdracht in 2020 zijn verworven. Daarentegen lieten de gemeenten Loon op Zand, Sint-Michielsgestel in 2019 weten dermate tekorten te hebben op hun begroting, dat zij over wilden gaan tot een bezuiniging van 10%. Deze bezuinigingen zijn bij de gemeenten Loop op Zand en Sint-Michielsgestel op de opdracht 2020 doorgevoerd.

Nieuwe opdrachten en overige inkomsten

Uit de jaarrekening blijkt dat overige opbrengsten in het boekjaar 2020 achterbleven op de overige opbrengsten in boekjaar 2019, maar hoger uitkomen dan begroot. Voor 2020 werd een nieuwe opdracht verworven: het verzorgen van de functies 'melden en horen' in het kader van de nieuwe Wet verplichte GGZ voor 8 regiogemeenten, en de functie 'meldpunt verwarde personen' voor 3 van deze regiogemeenten, alsmede verlenging van de al bestaande 'Erop af' dienst in 's-Hertogenbosch en Maasdriel. Farent bracht deze dienstverlening onder bij het al bestaande Crisis Interventieteam. Deze baten zijn ondergebracht bij de subsidies gemeenten. Voorts zijn enkele opdrachten beëindigd, zoals het leveren van medewerkers voor de sociale wijkteams van de gemeente 's-Hertogenbosch. De gemeente heeft deze medewerkers zelf in dienst genomen. En zoals ook het SMW voor het Koning Willem I College. Door de coronauitbraak namen de inkomsten van de bar en trainingen eveneens af.

Deelname in consortia

Vanaf 2020 tot en met 2022 loopt de meerjarige subsidieovereenkomst Basisondersteuning van de gemeente 's-Hertogenbosch met de partners in het consortium, te weten Farent, MEE, GGD Hart voor Brabant en Humanitas. De 4 partners in het consortium kunnen op deze wijze de dienstverlening beter afstemmen, integreren en innoveren. In 2020 is dit gedaan met focus op: de gezonde wijk, opvoedingsondersteuning en samenwerking binnen de Buurtteams.

Ook in het kader van de coronacrisis is intensief samengewerkt. Veel initiatieven vanuit het tijdens de coronacrisis ingevoerde PSHI-overleg werden gestimuleerd door dit consortium, zoals Corona Nazorg, Dropzone voor jongeren en het leggen van contact door het SMW met leerlingen die uit beeld verdwenen. Dit laatste in samenwerking met de leerplichtambtenaren.

Via Koo vindt de samenwerking van Farent met MEE, GGD Hart voor Brabant, en de gemeente 's-Hertogenbosch plaats. Koo verzorgt informatie en advies voor de Bossche inwoners. Vanuit Farent neemt de directeur zitting in het bestuur van de Koo. Hij vervult de functie van voorzitter.

De gemeente Meierijstad wilde vanaf 2021 de opdracht verstrekken aan 1 opdrachtgever. Hiertoe hebben de vijf betrokken organisaties eind 2020 de Coöperatie Sociaal Werk Meierijstad U.A. gevormd. In het bestuur van deze Coöperatie U.A. nemen afgevaardigden van de volgende organisaties zitting: Ons Welzijn, Welzijn de Meierij, MEE, Lumens Groep en Farent. Namens Farent is de directeur bestuurslid van deze Coöperatie U.A.

In de gemeenten Heusden en Hilvarenbeek werkt Farent samen met de zogenaamde O3 partners. In Heusden treedt Stichting ContourdeTwern op als penvoerder van de opdracht. De O3 partners in de gemeente Heusden zijn: ContourdeTwern, MEE Vivenz, GGD Hart voor Brabant en Farent. Voor de gemeente Hilvarenbeek zijn dit: MEE, Indigo, ContourdeTwern, GGD Hart voor Brabant en Farent. De O3 partners werken ook samen in de gemeente Oisterwijk, te weten MEE, GGD Hart voor Brabant en ContourdeTwern. In 2020 heeft Farent voor de gemeente Oisterwijk de kwartiermaker van het Loket Wegwijs Oisterwijk geleverd.

Ook het Centrum voor Trajecten en Bemoeizorg (CvTB) is een samenwerkingsverband van Cello, Novadic-Kentron, Reinier van Arkel groep, Stichting Maatschappelijke Opvang 's-Hertogenbosch en Farent. Farent treedt voor dit samenwerkingsverband op als penvoerder.

8. Financiële analyse

Algemeen

De corona-uitbraak heeft ook op financieel gebied impact gehad op Farent. Het boekjaar 2020 is, mede als gevolg van incidentele lasten gerelateerd aan de pandemie, met een negatief resultaat afgesloten. Voor 2020 was een neutraal resultaat begroot.

De opbrengsten komen € 0,2 miljoen hoger uit dan begroot als gevolg van aanvullende subsidieopdrachten in de gemeente Heusden en aanvullende opdrachten vanuit overige instanties. Deze aanvullende opdrachten zien gedeeltelijk toe op opdrachten die voortkomen vanuit de corona-uitbraak.

De bedrijfslasten komen € 0,75 miljoen hoger uit dan begroot. De overschrijding van de begrote bedrijfslasten ziet met name toe op hogere lasten voor zowel personeel in loondienst als personeel niet in loondienst (totaal € 0,6 miljoen hoger dan begroot). De hogere personele lasten zijn het gevolg van enerzijds een hoog ziekteverzuim (gemiddeld 8,17% in 2020) waarvoor vervanging is ingezet. Daarnaast heeft Farent gedurende de corona-uitbraak alle zeilen bijgezet om ondersteuning te bieden aan haar doelgroep, waarbij voor een aantal opdrachten meer uren zijn ingezet dan begroot. Deze hogere inzet wordt niet in alle gevallen volledig vergoed door de financiers.

Verder heeft Farent in 2020 haar locaties coronaproef ingericht om de continuïteit van de dienstverlening te kunnen garanderen. Dit heeft incidentele lasten tot gevolg gehad.

Verdere verlaging van huisvestingskosten en organisatiekosten ten opzichte van 2019

Gedurende 2020 heeft Farent zich ingespannen om de huisvestingskosten en organisatiekosten verder te verlagen na de reeds gerealiseerde daling in boekjaar 2019. Ten opzichte van 2019 zijn zowel de huisvestingskosten als de organisatiekosten afgenomen. De huisvestingskosten zijn echter minder gedaald dan begroot als gevolg van de kosten die Farent heeft gemaakt voor het coronaproef inrichten van de locaties. De begrote afname van de organisatiekosten is op totaalniveau wel gerealiseerd, echter zijn meer kosten gemaakt voor ICT, telefoon en internet dan begroot als gevolg van het thuiswerken.

Vermogensontwikkeling

Het eigen vermogen van Farent bedraagt ultimo 2020 € 3,6 miljoen positief (2019: € 3,9 miljoen positief). De solvabiliteit¹ bedraagt ultimo 2020 58% (2019: 59%) en ligt hiermee boven de algemeen aanvaardbare norm van tussen de 25% en 40%. Daarnaast heeft Farent op basis van een risicoanalyse een reserve gevormd voor bedrijfsrisico's.

Deze reserve is noodzakelijk om toekomstige incidentele kosten of wegvallende opbrengsten te kunnen opvangen zonder dat dit ten laste gaat van de uitvoering. De direct toerekenbare incidentele lasten als gevolg van de Covid-19 uitbraak zijn in boekjaar 2020 in mindering gebracht op de risicoreserve.

Begroting 2021 en bedrijfscontinuïteit

In de overgang van het boekjaar 2020 naar 2021 is met bezuiniging door enkele gemeenten enerzijds en het verwerven van nieuwe opdrachten anderzijds een begroting 2021 vastgesteld. De opbrengsten in begroting 2021 liggen circa € 0,2 miljoen hoger dan de begroting 2020 en sluit met een resultaat van nihil.

Voor een groot deel van de omzet is sprake van meerjarige opdrachten ('s-Hertogenbosch en Meierijstad). De contracten met gemeenten Heusden en Vught liepen in 2020 af, en zijn beiden verlengd. Farent heeft bij de andere regiogemeenten eenjarige contracten. In alle gemeenten is sprake geweest van contractverlenging, waarbij in het accountbeheer gestuurd is op het afsluiten van meerjarige contracten en marktconforme en redelijke tarieven. In alle gemeenten is voorts de nieuwe tariefstelling voor 2021 geaccepteerd. Bij de kostenontwikkeling en contractering door Farent zal nauwgezet de verhouding tussen vaste en variabele kosten, in relatie tot de contractverlening door opdrachtgevers, gevolgd worden en indien nodig bijgesteld. Dit om fluctuaties in krimp en groei goed op te vangen en als organisatie voldoende wendbaar te zijn.

Er zijn daarnaast diverse acties ondernomen om de noodzakelijk ombuiging van het negatieve resultaat over 2020 tot een nihil begroot resultaat voor 2021 te realiseren. Om het ziekteverzuim terug te dringen zijn acties ondernomen op het gebied van zowel preventie als herstel, waarvan de resultaten in het vierde kwartaal van 2020 reeds zichtbaar zijn. Verder vindt intensieve monitoring plaats op de inzet van personeel om te waarborgen dat de inzet in lijn ligt (en blijft) met de productie. In het geval van verwachte overschrijdingen wordt actief de dialoog gezocht met financiers.

Toekomstparagraaf

Bij het samenstellen van de jaarrekening is Nederland nog steeds onderhevig aan uitbraak van het coronavirus. Dit heeft uiteraard ook consequenties voor het werk van Farent. Op basis van de beoordeling van de risico's verwacht Farent mogelijk financiële gevolgen hiervan te ondervinden. Mede door de berichtgeving vanuit Sociaal Werk Nederland en de contacten met gemeenten wordt niet direct uitgegaan van een omzetverlies over 2022.

Gedurende een (nog onbekende periode) zal capaciteit van bestaande opdrachten deels worden besteed aan de extra werkzaamheden in het kader van ondersteuning op gebieden die gerelateerd zijn aan de gevolgen van het coronavirus. De effecten op langere termijn zijn moeilijk in te schatten. Nederland krijgt te maken met een recessie, die ook effect zal hebben op de exploitatie van de gemeenten. Hoe dit zich vertaalt in de opdrachtverlening aan Farent is op dit moment nog niet goed te voorzien. Hoopvol zijn de berichten dat de regering en gemeenten willen investeren in welzijn en maatschappelijke dienstverlening, om de sociaal maatschappelijke gevolgen van het coronavirus op te vangen. Zo kondigde het Ministerie van VWS onlangs een Steunpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl af met een omvang van 200 miljoen.

Raad van Bestuur – J.E.C. Jacobs

¹ Solvabiliteit = Eigen vermogen/totaal vermogen

Paragraaf II

Bestuur

II. Bestuur en vaststelling jaarrekening

De Stichting draagt de statutaire naam 'Stichting Farent, organisatie voor welzijnswerk' en is gevestigd te 's-Hertogenbosch.

Samenstelling Raad van Bestuur en Raad van Toezicht

De Raad van Bestuur vormt het bestuur van de stichting en is verantwoordelijk voor het opstellen en vaststellen van de jaarrekening. De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het goedkeuren van de jaarrekening.

Naam	Functie	Datum
Raad van Bestuur		
Mevr. J.E.C. Jacobs	Bestuurder	Geheel 2020
Raad van Toezicht		
Dhr. T.L. Vloet	Voorzitter	Geheel 2020
Mw. J.M.H. van de Ven	Vicevoorzitter	Geheel 2020
Mw. G.D. Hospers	Lid	Geheel 2020
Mw. E.W.A. Knippers	Lid	Geheel 2020
Dhr. M.L.A. van Opstal	Lid	Geheel 2020
Dhr. R.W.M. Rottier	Lid	Geheel 2020

Paraaf III

Jaarrekening

III.1 Balans per 31 december 2020
(na resultaatbestemming)

ACTIVA			PASSIVA				
	<u>Ref</u>	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>		<u>Ref</u>	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
		€				€	
Materiële vaste activa	1			Eigen vermogen	4		
Grond en gebouwen		269.125	269.125	Algemene reserve		195.436	365.402
Overige materiële vaste activa		<u>276.245</u>	<u>354.929</u>	Bestemmingsreserves		3.434.172	3.523.252
		545.370	624.054	Bestemmingsfondsen		<u>-</u>	<u>50.000</u>
						3.629.609	3.938.654
Vlottende activa				Voorzieningen	5		
Vorderingen en overlopende activa	2	623.515	602.172	Voorzieningen		617.740	773.603
Liquide middelen	3	5.059.926	5.463.021	Kortlopende schulden en overlopende passiva	6		
		<u>5.683.441</u>	<u>6.065.193</u>	Overige kortlopende schulden en overlopende passiva		1.981.463	1.976.989
Totaal activa		<u><u>6.228.812</u></u>	<u><u>6.689.246</u></u>	Totaal passiva		<u><u>6.228.812</u></u>	<u><u>6.689.246</u></u>

III.2 Staat van Baten en Lasten over 2020

	Begroting	2020	2019
	€	€	€
Bedrijfslasten:			
Personeelskosten	14.152.033	14.718.571	14.424.265
Huisvestingskosten	339.000	348.098	453.430
Organisatiekosten	1.231.700	1.220.308	1.403.845
Activiteitenkosten	800.000	1.006.680	1.020.636
Afschrijvingskosten	156.500	136.140	165.347
Som der bedrijfslasten	16.679.233	17.429.796	17.467.523
Bedrijfsopbrengsten:			
Subsidie gemeenten	15.768.982	15.929.282	15.704.553
Centrum voor Traject Management CvTB	315.000	274.299	222.025
Overige opbrengsten	602.000	713.959	1.258.271
Som der bedrijfsopbrengsten	16.685.982	16.917.540	17.184.850
Bedrijfsresultaat	6.749	-512.256	-282.674
Financiële baten en lasten	-6.749	-149	1.000
Belastingen	-	-	-47.000
Resultaat boekjaar	0	-512.405	-328.674

Resultaatbestemming

Het resultaat is als volgt verdeelt

	2020	2019
	€	€
Toevoeging (+) / onttrekking (-):		
Reorganisatiereserve	-	-214.032
Bestemmingsreserve Welzijn Nieuwe Stijl	-	-20.000
Bestemmingsreserve frictiekosten	-	-65.968
Bestemmingsreserve Risicoreserve	-64.559	-
Bestemmingsreserve Mobiliteit	-24.521	-
Bestemmingsfonds MZGZ	-50.000	50.000
Algemene reserve	-373.325	-78.674
	<u>-512.405</u>	<u>-328.674</u>

III 3.1 Algemeen

Activiteiten

Stichting Farent (hierna Farent genoemd) is statutair (en feitelijk) gevestigd te 's-Hertogenbosch, op het adres Rogier van der Weydenstraat 2, en is geregistreerd onder KvK-nummer 73600776.

De belangrijkste activiteiten zijn het bevorderen van de sociale samenhang, de mantelzorg en vrijwilligerswerk, de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor burgers, veiligheid en leefbaarheid in de gemeenten waar zij voorzieningen aanbiedt, alsmede het voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld, het ondersteunen van de zelfredzaamheid en de participatie van burgers zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2020, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2020.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving hoofdstuk 640 'organisaties zonder winststreven' en de andere stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Stelselwijziging

Besloten is om de verwerking van het groot onderhoud met ingang van 1 januari 2020 aan te passen. Tot en met boekjaar 2019 werden de kosten van groot onderhoud verwerkt via een voorziening. Met ingang van het boekjaar 2020 worden de kosten van groot onderhoud verwerkt in de boekwaarde van het actief. De reden voor deze stelselwijziging is gelegen in de verbetering van het inzicht dat de jaarrekening geeft, aangezien de nieuwe waarderingsgrondslag meer in overeenstemming is met de bedrijfseconomische normen. Inzake de verwerking van de stelselwijziging wordt de overgangsbepaling RJ 212.807 - methode 3 toegepast. De stelselwijziging wordt op retrospectieve wijze vanaf het huidige boekjaar verwerkt, in afwijking van alinea 208 van RJ 140 'Stelselwijzigingen'.

In overeenstemming met de overgangsbepaling vindt herrekening plaats van het eigen vermogen per 1 januari 2020. De voorziening groot onderhoud valt per 1 januari 2020 vrij ten gunste van het eigen vermogen. De vergelijkende cijfers zijn niet aangepast en de impact op het resultaat is nihil.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2019 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2020 mogelijk te maken.

Oordelen en schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt, schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

III.3.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de instelling zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie er toe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen.

De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de resultatenrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van Farent.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur, rekening houdend met de eventuele restwaarde van de individuele activa. Er wordt afgeschreven vanaf het moment dat het actief klaar is voor het beoogde gebruik. Op terreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

Materiële vaste activa met een beperkte gebruiksduur worden afzonderlijk afgeschreven op basis van de verwachte economische levensduur. In het geval dat belangrijkste bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn en verschillen in gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon, worden deze bestanddelen afzonderlijk afgeschreven.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Groot onderhoud:

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd als zij de gebruiksduur van het object verlengen en/of leiden tot toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot het object. Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten primaire financiële instrumenten (zoals handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten). Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. Door toepassing van de effectieve rentemethode worden transactiekosten als onderdeel van de amortisatie in de resultatenrekening verwerkt. De vervolgwaaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs (indien geen sprake van agio/disagio of transactiekosten dan geamortiseerde kostprijs gelijk aan nominale waarde). Indien noodzakelijk wordt een voorziening getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Binnen het eigen vermogen wordt onderscheid gemaakt tussen Algemene en overige reserves, Bestemmingsreserves en Bestemmingsfondsen.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan door de bevoegde organen van de instelling een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan. De volgende bestemmingsreserves zijn gevormd:

Risicoreserve

De risicoreserve is bedoeld als weerstandsvermogen voor risico's van maatschappelijk economische aard en calamiteiten. De omvang van de risicoreserve is gebaseerd op basis van een risicoanalyse.

Bestemmingsreserve innovatie

De bestemmingsreserve innovatie is gevormd voor inhoudelijke projecten, zoals beschreven in het Strategisch Plan Deel I, Innoveren en vernieuwen.

Bestemmingsreserve mobiliteit

De bestemmingsreserve mobiliteit is gevormd om organisatorische ontwikkelingen te bevorderen en wordt aangewend voor projecten op het gebied van duurzame inzetbaarheid, re-integratie, herplaatsing en coaching van medewerkers.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen zijn reserves waaraan door derden een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan. Het volgende bestemmingsfonds is gevormd:

Bestemmingsfonds Mooi zo Goed zo

Het bestemmingsfonds Mooi zo Goed zo is gevormd naar aanleiding van een schenking die Farent heeft ontvangen voor de uitvoering van projecten onder beheer van Mooi zo Goed zo. Mooi zo Goed zo is een projectgroep bestaande uit bedrijfsleven, gemeente, media en maatschappelijke organisaties, die ideeën uit de Bossche samenleving beoordeelt op doelstelling en haalbaarheid. De projecten worden uitgevoerd door bewoners in samenwerking met sponsors.

Aanwending van bestemmingsreserves en -fondsen

Uitgaven die worden gedekt uit bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen worden in de resultatenrekening verantwoord en via de resultaatbestemming ten laste van de betreffende reserve gebracht. Wijzigingen in de beperking van de bestemming van reserves welke door de daartoe bevoegde organen of instanties worden aangebracht, worden als overige mutatie binnen het eigen vermogen verwerkt.

Algemene en overige reserves

Onder de algemene en overige reserves is opgenomen dat deel van het eigen vermogen, waarover de bevoegde organen binnen de statutaire doelstellingen van de instelling vrij kunnen beschikken.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen, tenzij het effect van de tijdswaarde van geld niet materieel is, of de voorziening binnen een jaar afloopt: dan wordt de voorziening gewaardeerd tegen nominale waarde.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening loopbaanbudget

Vanaf 1 juli 2015 is het loopbaanbudget per medewerker ingevoerd. Werknemers kunnen het besteden aan individuele inzetbaarheid conform afspraken die zijn gemaakt tussen werknemer en Farent. Het loopbaanbedrag kan maximaal 36 maanden worden opgebouwd, hiervoor is een voorziening gevormd. Indien het opgebouwde bedrag na 36 maanden niet is ingezet vervalt dit opgebouwde bedrag.

Voorziening langdurig zieken

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de contante waarde van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voor zover deze na 31 december 2020 vallen, gebaseerd op 100 % gedurende het eerste jaar en 70 % gedurende het tweede jaar en eventueel verschuldigde transitievergoeding.

Voorziening VPB

De Belastingdienst heeft het standpunt ingenomen dat een van de juridische voorgangers van Farent belastingplichtig is en heeft voor de boekjaren 2013, 2014 en 2015 een aanslag opgelegd. Op de opgelegde aanslagen loopt een bezwaarprocedure. Er is een voorziening gevormd voor de te verwachte belastinglast 2016 en 2017 en de verschuldigde rente daarover.

Schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Leasing

Farent kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de betreffende leaseovereenkomst.

Operationele leases

Als de organisatie optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste, respectievelijk ten gunste, van de resultatenrekening gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

III.3.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Baten worden in de resultatenrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode

waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de resultatenrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten. De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

De beloningen van het personeel worden als last in de resultatenrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de instelling zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding.

Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast

voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen

Pensioenen

Farent heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Farent. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Farent betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Voor pensioenfonds en geldt regelgeving met betrekking tot de vereiste dekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Per 31 december 2020 bedroeg de beleidsdekkingsgraad 92,6%. Farent heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Farent heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest.

Subsidies

Subsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de instelling zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de instelling gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de resultatenrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

III.4 a Toelichting op de balans: Activa

1. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
Grond en gebouwen		
Grond en gebouwen	269.125	269.125
	<u>269.125</u>	<u>269.125</u>
Overige materiële vaste activa		
Investering in huurpanden	14.900	19.164
Inventarissen	29.999	67.493
Electronica	692	1.053
ICT	228.786	263.605
Vervoermiddelen	1.868	3.614
	<u>276.245</u>	<u>354.929</u>
Totaal materiële vaste activa	<u>545.370</u>	<u>624.054</u>

2. Vorderingen en overlopende activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
Vorderingen		
Debiteuren	140.571	94.210
	<u>140.571</u>	<u>94.210</u>
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde bedragen	55.383	125.158
Nog te ontvangen bedragen	427.561	382.804
	<u>482.944</u>	<u>507.962</u>
Totaal vorderingen en overlopende activa	<u>623.515</u>	<u>602.172</u>

Toelichting:

Er is geen voorziening voor incurante vorderingen in aftrek op de debiteuren gebracht. Onder de nog te ontvangen bedragen is een vordering opgenomen op het UWV uit hoofde van de compensatie transitievergoeding langdurig zieke medewerkers ad € 60.000. Hiervan heeft een bedrag van € 20.000 een resterende looptijd langer dan 1 jaar.

3. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
Kas	2.727	3.222
Kruisposten	4.686	6.955
Banken	5.052.513	5.452.843
Totaal liquide middelen	<u>5.059.926</u>	<u>5.463.021</u>

III.4 b Toelichting op de balans: Passiva

4. Eigen vermogen

De samenstelling van de algemene reserve wordt als volgt gespecificeerd:

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
Stand per 01-01	365.402	895.107
Overige mutaties	203.360	-451.031
Resultaat	<u>-373.325</u>	<u>-78.674</u>
Saldo per 31-12	<u>195.437</u>	<u>365.402</u>

De bestemmingsreserves bestaan uit de volgende posten

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
Risicoreserve	3.078.456	3.143.015
Bestemmingsreserve Innovatie	280.237	280.237
Bestemmingsreserve Mobiliteit	<u>75.479</u>	<u>100.000</u>
Totaal bestemmingsreserves	<u>3.434.172</u>	<u>3.523.252</u>

De bestemmingsfondsen bestaan uit de volgende posten

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
Bestemmingsfonds MZGZ	<u>-</u>	<u>50.000</u>
Totaal bestemmingsreserves	<u>-</u>	<u>50.000</u>

5. Voorzieningen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
Voorziening Loopbaanbudget	336.138	302.269
Voorziening Onderhoud	-	203.360
Voorziening Langdurig Zieken	213.629	200.000
Voorziening VPB	67.974	67.974
	<hr/>	<hr/>
Totaal Voorzieningen	<u>617.740</u>	<u>773.603</u>

6. Overige kortlopende schulden en overlopende passiva

De specificatie is als volgt:

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
Crediteuren	218.032	336.948
Nog te betalen loonheffing sociale lasten	1.013.172	901.969
Omzetbelasting	15.467	-15.369
Schulden ter zake van pensioenen	-0	-3.381
Nog te betalen salarissen en toeslagen	33.824	58.494
	<hr/>	<hr/>
	1.280.495	1.278.660
	<hr/>	<hr/>
Vakantiedagenverplichting	400.522	375.632
	<hr/>	<hr/>
	400.522	375.632
	<hr/>	<hr/>
Overige overlopende passiva	2.432	0
Nog te betalen bedragen	135.858	106.306
Ntb inzake activiteiten	62.784	43.088
Vooruitontvangen bedragen	8.049	2.896
Vooruitontvangen subsidies	91.323	170.407
	<hr/>	<hr/>
	300.446	322.698
	<hr/>	<hr/>
Totaal kortlopende schulden en overlopende passiva	<u>1.981.463</u>	<u>1.976.990</u>

7. Financiële instrumenten

Algemeen

Farent maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die Farent blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. Farent handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken.

Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de organisatie verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

8. Niet in de balans opgenomen verplichtingen, activa en regelingen

(Meerjarige) financiële verplichtingen

Farent heeft de volgende meerjarige verplichtingen uit hoofde van lopende leasecontracten, huur en overeenkomsten.

	betalbaar binnen 1 jaar	betalbaar 1-5 jaar	betalbaar na 5 jaar	Totaal
	€	€	€	€
Kopieerapparatuur	13.000	8.667	-	21.667
Vodafone	50.760	52.864	-	103.624
ICT	312.000	130.000	-	442.000
Huur	33.118	42.073	1.620	76.811
Totaal meerjarige verplichtingen	408.878	233.604	1.620	644.102